

OBEC CHVALČOV OZNAMUJE

ČÍSLO 6 ROČNÍK XLXIII

LISTOPAD – PROSINEC 2021

Adventní inspirace

Milí čtenáři,

sláva a čest řemeslu! To je motto mého dnešního úvodníku. Jak už to tak bývá, každému z nás se občas přihodí nějaká nepříjemnost v domě, s autem, na zahradě, u které se neobejdeme bez šikovného řemeslníka, to v lepším případě, nebo alespoň zručného muže, chlapa. Je pravdou, že v paneláku se do takových situací nedostávám tak často jako na letitém baráčku, nicméně i tak se občas „pošťestí.“

Třeba nedávno, v klidu se sprchuji, když tu zvoní zvonek. Netuše, co se na mě chystá, otevřu v županu s turbanem na hlavě. Za dveřmi správce bytového družstva a sousedka, která bydlí pod námi. Zatuho mi. Když jsem si vyposlechla, že o patro níž je vytopená koupelna a vzpamatovala se, jala jsem se hledat instalátéra, respektive kohokoliv, kdo by se na nečekanou nepředloženost alespoň podíval. Na první pohled totiž nebylo zřejmé, odkud voda uniká a kam tedy zaměřit patřičnou pozornost. Na druhý pohled jsme spolu se správcem a sousedkou bystře usoudili, že to půjde ze sprchy, jelikož jsem právě ze sprchy vylezla. Dobrá, to by se ještě dalo vydržet. Naštěstí máme nějaké ty kamarády, kteří nás do sprchy pustí. A kdyby ne, tak to prostě vydržím. Za mého dětství bylo normální, že jsme se koupali jen v sobotu. Věřím, že mnoho z vás to mělo podobně a dobře si to pamatuje. Dnes je doba jinde, to je jasné, ale tak pár dní se to nezblázní.

Jediný, kdo se málem zbláznil, jsem byla já. Zkuste narychlo sehnat instalátéra, který bude mít čas přijet ausgerechnet hned, samozřejmě před víkendem. Nikdo! Nejsou, nemohou, nestíhají. Nevadí, to jsou malé věci, říkám si, hlavně, že jsme zdraví. Sice špinaví, ale zdraví. Ale abych nekřivdila správci, který kontaktoval dalšího správce, který kontaktoval instalátéra přiděleného bytovým družstvem. Problém byl přes různé peripetie odhalen. Jeho náprava nakonec nebyla ani tak fatální. A s řemeslníkem jsme si docela hezky popovídali. A opravdu jsme se shodli. Nejsou! Řemeslníci opravdu nejsou! Ten „můj“ řemeslník klečící ve sprchovém koutě povídá: „Nemůžu nikoho sehnat, mám firmu, potřeboval bych mladé lidi, ale nejsou. O to nikdo nemá zájem.“

A tak jsme si tak přizvukovali, jako stará garda ze staré školy, kam že to celé vede, a že mladí chtějí být aytáky a youtubery, ale když nebude splachovat záchod, budeme víte kde. Vrátime se ke kadibudkám s iphonem v ruce. Možná to nebude tak zlé, nevím, ale pravdou je, že jsme se v našem lidském „vývoji“ hodně posunuli od našich předků, kdy bylo zvyklostí, že se rodinné řemeslo a zkušenosti předávaly z generace na generaci. Potomci celé dětství viděli, co jejich otec dělá, vyrábí, osvojovali si manuální zručnost a byli na ni patřičně pyšní.

Dnes jako by řemeslo byla hanba. Dítě nevidí, co dělá jeho rodič. Většinou jen slyší, že pracuje na počítači. Ale co si pod tím představit, že? Učňovské obory ke škodě nás všech zanikají. Že určitá renesance učňovských oborů bude časem nezbytná, je více než jasné. Kdy to ale bude? Jednou se přece trh všech těch youtuberů, správců aplikací a marketérů musí zákonitě přesytit. A věřme, že řemeslo nabere znovu kurz, a že si obhájí slogan o zlatém dnu. Všechny ty děti, které nebaví studia, a které jsou šikovné, potřebujeme. Potřebujeme všechny ty truhláře, zedníky, zámečníky, stolaře, sklenáře, pekaře, kováře, automechaniky, kameníky, řezníky, instalátéry, švadleny, pradleny, kuchařky, řidiče, elektrikáře, skláře, opraváře, prodavače, dělníky.

Přeji všem tekoucí vodu, svítící elektriku a klidné, požehnané Vánoce.

Mgr. Jitka Dostálová

Zprávy z obecního úřadu

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 7. 10. 2021

RO projednala a rozhodla:

- Schvaluje možnost připojit se k dotační žádosti na obnovu turistických map v naší obci a pořízení 1 servisní cyklostanice, dotační žádost bude podána za Podhostýnský mikroregion pro členské obce, které budou mít o tuto nabídku zájem. V obci Chvalčov obnovíme 2 turistické mapy a umístíme servisní cyklostanici.
- Schvaluje uzavřít dodatek ke Smlouvě o dílo č. 211009, která se týká stavebních úprav RD č.p.13 s firmou Proving s.r.o., na dodatečné stavební práce, které vyvstaly v průběhu realizace původního projektového zadání za cenu 761 600 Kč (cena bez DPH). Dodatečné práce – úprava střešní konstrukce a nová střešní krytina, nové podlahové konstrukce v přízemí domu, nová stropní konstrukce nad koupelnou.
- Schvaluje zveřejnit záměr na pronájem 2m² střechy na kulturním domě Chvalčov za účelem umístění a provozování telekomunikační technologie – internet. Důvodem je budoucí uzavření nové smlouvy s poskytovatelem internetu pro kulturní dům a obecní úřad, kdy za využívání zmíněného prostoru a dodávky el. energie bude poskytnuto zajištění internetu pro KD a OÚ zdarma bez omezení spotřebovaných dat.
- Schvaluje zařazení žádosti o poskytnutí finančního daru ve výši 4 000 Kč pro Domov pro seniory Radkova Lhota, příspěvková organizace, do návrhu rozpočtu obce Chvalčov na rok 2022. Jedná se o příspěvkovou organizaci Olomouckého kraje, která poskytuje pobytové sociální služby pro seniory z blízkého okolí a je významným zaměstnavatelem s dostupnou příležitostí i pro naše občany.
- Nemá výhrady k záměru plánované stavby rodinného domu na pozemku par.c.č. 934/14 v k.ú Chvalčov, dává souhlasné stanovisko k této stavbě a souhlasí s napojením k veřejnému vodovodu a kanalizaci v majetku obce.
- Schvaluje zařazení žádosti o poskytnutí finančního příspěvku na rok 2022 pro DZP Javorník, za účelem podpory poskytnutí sociálních služeb – Chráněné bydlení v BpH do návrhu rozpočtu obce Chvalčov na rok 2022. Výše příspěvku bude předmětem jednání.
- Schvaluje za dodavatele stavby vodovodní přípojky k RD č.p. 474 firmu MG Construction, s.r.o., za cenu 102 306,93 (cena vč. DPH).
- Schvaluje přidělit byt č. 10 na ulici Školní 772 panu Markovi Dušanovi na dobu určitou do 31.10.2024.
- Schvaluje zaslat obci Loukov předložený návrh Smlouvy o spolupráci s nakládáním s odpady. Obec Loukov se zavazuje hradit každý rok finanční příspěvek na provoz odpadového centra ve výši 100 000 Kč a zároveň se zavazuje hradit 20 % nákladů spojených s likvidací velkoobjemového odpadu a stavební suti.
- Projednala v rámci přípravy rozpočtu přehled investičních záměrů na příští rok. Vychází se z projektové připravenosti, s ohledem na možnou finanční podporu z dotačních titulů, z predikce daňových příjmů a s výhledem na zůstatek financí na běžném účtu. Do plánu investic je možné zařadit výstavbu cyklostezky, výměnu vodovodního řádu U Revíru a napojení vrtu na řad, digitalizaci rozhlasu (pokud nebude realizována v letošním roce – vazba na dotaci), dofinancování úpravy domu č.p. 13 v souvislosti s pracemi, které se týkají dodatečně projektovaných záměrů obce, zbudování chodníku a rozšíření komunikace u č.p. 13 – napojení

na most, pořízení multifunkčního komunálního vozidla, protipovodňová opatření v lokalitě Dubina, chodník v ulici Javornická, opravy komunikací, projektové přípravy – chodník u obecního úřadu, řešení křižovatky a chodník v ulici Svornosti – všechny tyto náměty budou předmětem diskuze na nejbližším jednání ZO.

- Schvaluje CN od firmy ENVI stavby s.r.o., na terénní úpravy – budování příkopu na cestě do Loukova 2. část za cenu 29 976,91 Kč (cena bez DPH). Jde o vybudování příkopu podél cesty tak, aby došlo k bezpečnému odtoku dešťové vody při přívalových srážkách, aby nedocházelo k narušování konstrukčních vrstev účelové komunikace.
- Schvaluje uzavřít Smlouvu o dílo s firmou Libor Chuděj, na tisk dvouměsíčníku „Obec Chvalčov oznamuje“ za cenu 8 590 Kč (cena bez DPH) za 600 ks výtisků. Obec byla nucena v souvislosti s uzavřením provozu tiskárny pana Krčmaře hledat nového tiskaře, který by tisknul náš zpravodaj.

RO bere na vědomí:

- Nový návrh záplavového území obce Chvalčov, který zpracovalo Povodí Moravy s.p., obec Chvalčov pověřuje starostu obce k připomínkování tohoto návrhu.
- Návrh na uzavření smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene – souhlas s umístěním distribučního zařízení – zemní kabelové vedení NN na obecním pozemku parc.č. 1163/3 s firmou EG.D, a.s. Obec Chvalčov v tomto úseku projektuje vybudování kanalizačního a vodovodního řadu, je nutná dohoda žadatele a projektanta s umístěním distribuční sítě NN.
- Žádost Českého svazu včelařů ZO Chvalčov na finanční příspěvek na jejich činnost v roce 2022, záměrem spolku je vymalování místností a výměna podlahové krytiny. Žádost bude zahrnuta do návrhu rozpočtu obce Chvalčov na rok 2022. Výše příspěvku bude předmětem jednání.

RO ukládá:

- Ukládá starostovi obce jednat s Energetickou agenturou ZK o novém dodavateli elektrické energie pro odběrná místa obce Chvalčov. Smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny pro hladinu NN s firmou Amper Market, a.s. končí 31.12.2021

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Chvalčov ze dne 25. října 2021

Zastupitelstvo obce projednalo

- a schvaluje program jednání.
- a schvaluje volbu ověřovatelů zápisu, jmenování sčítatele hlasů a zapisovatelů.
- a schvaluje směnu a odprodej obecního pozemku vytvořeného GP č. 616-232/2019 parc.č. 1119/10 v k.ú. Chvalčov o výměře 31 m² za pozemek parc.č. 46/4 v k.ú. Chvalčov o výměře 7 m², rozdíl 24 m² obec prodá žadateli p. Bohuslavu Zábranskému za cenu 200 Kč/m². Náklady spojené s vytvořením smlouvy, GP a návrhem na vklad hradí žadatel.
- a schvaluje prodej obecního pozemku vytvořeného GP č. 616-232/2019 parc.č. 1119/11 v k.ú. Chvalčov o výměře 29 m² za cenu 200 Kč/m² panu Martinu Malíkovi. Náklady spojené s vypracováním smlouvy, GP a návrhem na vklad hradí žadatel.
- a schvaluje obecně závaznou vyhlášku č.4/2021, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství v projednaném znění.

- a schvaluje obecně závaznou vyhlášku č. 5/2021, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství v projednaném znění.
- a schvaluje Darovací smlouvu na bezúplatný převod pozemku parc.č. 682 v k.ú. Chvalčova Lhota, zapsaný u Katastrálního úřadu pro Zlínský kraj, KP Holešov, na listu vlastnictví č.1365 a to se všemi právy, povinnostmi, od Města Bystřice pod Hostýnem na Obec Chvalčov.
- a schválilo bezúplatný převod pozemku parc.č. 1191 o výměře 860 m², druh ostatní plocha od Českého státu na Obec Chvalčov a schvaluje zaslání žádosti o bezúplatný převod na ÚZSVM, odloučené pracoviště Kroměříž.
- b) a schvaluje rozpočtové opatření č. 5/2021 v projednaném znění.
- a rozhodlo uspořádat výstavu „Adventní inspirace“ v původním rozsahu za dodržení aktuálních hygienických podmínek daných nařízením MZ a MV pro všechny účastníky.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí

- kontrolu usnesení č. 16/2021 ze zasedání ZO Chvalčov ze dne 05.08.2021.
- průběžné zprávy o činnosti RO od 05.08.2021 do 25.10.2021.
- předběžný návrh investic a oprav na rok 2022 projednaný radou obce.
- a) RO č. 4/2021, které bylo schváleno jednáním rady obce Chvalčov, usnesením č. 62/2021/18.

Zastupitelstvo obce ukládá

- starostovi obce prověřit plnou čáru vodorovného značení u KD bránící vjezdu a výjezdu do spojky do ul. Pod Matůškem.

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 27.10.2021

RO projednala a rozhodla:

- Schvaluje uzavřít Smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení služebnosti inženýrských na obecních pozemcích parc.č. 352/2, parc.č. 627/3 a parc.č. 327/5, všechny pozemky jsou v k.ú. Chvalčova s panem Liborem Svobodníkem, v souvislosti s plánovanou stavbou RD na pozemku parc.č. 352/1 v k.ú. Chvalčova Lhota.
- Schvaluje cenovou nabídku na výměnu plynového kotle Viadrus CLEO 24 PK v obecním bytě č.2 na adrese Školní 798 od firmy Install, spol. s r.o. za celkovou cenu 63 222 Kč (cena bez DPH). Dojde k výměně původního kotle, který je vyhovodařený a často poruchový, revizní technik doporučil jeho výměnu.

Usnesení ze zasedání RO Chvalčov ze dne 12.11.2021

RO projednala a rozhodla:

- Schvaluje finanční podíl na nákladech spojených s provedením inženýrskogeologického průzkumu v oblasti Lázně v souvislosti s řešeným územím postiženým sesuvem. Bude provedeno zaměření sesuvných území a vytýčení geodetických bodů pro geodetická, případně extenzometrická měření, dále bude proveden inženýrskogeologický průzkum celého aktivního sesuvného území. Podíl bude stanoven dle podílu katastru naší obce v řešeném území.
- Schvaluje napojení na vodovodní a kanalizační řad v majetku obce Chvalčov v souvislosti se stavbou RD na parc.č. 352/1 v k.ú. Chvalčova Lhota v ulici Paseky.

- Schvaluje uzavřít smlouvu o právu provést stavbu – jedná se o zpevnění stávajícího sjezdu na pozemek parc.č. 352/1 v k.ú. Chvalčova Lhota.
- Schvaluje zařadit do návrhu rozpočtu obce Chvalčov na rok 2022 finanční příspěvek pro Vzdělávací a komunitní centrum Integra Vsetín o.p.s. ve výši 2000 Kč. Jejich pobočka občanské poradny v Bystřici pod Hostýnem je využívána také občany naší obce.
- Vydává souhlasné stanovisko k projektové dokumentaci na realizaci vrtané studny pro rekreační objekt č.e. 223 na parc.č. 962/22 v k.ú. Chvalčov v chatové oblasti Švajgrovka, jedná se o vystrojení již existujícího zkušebního vrtu.
- Vydává souhlasné stanovisko k projektové dokumentaci na opravu, rekonstrukci a přístavbu RO č.e. 223 na parc.č. 962/22 v k.ú. Chvalčov v chatové oblasti Švajgrovka, cílem rekonstrukce objektu je využití pro soukromé účely.
- Schvaluje návrh provozního rozpočtu ZŠ a MŠ Chvalčov na rok 2022, RO předkládá do návrhu rozpočtu obce Chvalčov částku na provoz školy ve výši 1 750 tis. Kč. Celkové provozní náklady ZŠ a MŠ Chvalčov jsou ve výši 1 920 tis. Kč. Nárůst v provozních nákladech proti loňskému roku se odehrává především v energetické oblasti, naopak v kapitole modernizace, opravy a materiál jsou náklady proti roku 2021 o 80 tis. Kč nižší.
- Schvaluje uzavřít smlouvu o pronájmu části obecního pozemku parc.č. 364/1 v k.ú. Chvalčova Lhota, druh pozemku trvalý travní porost, o výměře cca. 400 m², za účelem užívání jako okrasná zahrádka u rekreačního objektu č.e. 42, za cenu 1,50 Kč/1m²/1 rok na dobu 5 let.
- Schvaluje uzavřít smlouvu o pronájmu části obecního pozemku parc.č. 359/7 v k.ú. Chvalčova Lhota, druh pozemku ostatní plocha, o výměře cca. 86 m², za účelem užívání jako okrasná zahrádka, na jejíž ploše jsou umístěny 2 drobné stavby, které nejsou spojeny se zemí pevným základem a slouží jako přístřešek na dřevo u rekreačního objektu č.e. 11, za cenu 1,50 Kč/1m²/ 1 rok na dobu 5 let.
- Schvaluje uzavřít smlouvu o pronájmu části obecního pozemku parc.č. 364/1 v k.ú. Chvalčova Lhota, druh pozemku trvalý travní porost o výměře 90 m², za účelem užívání jako okrasná zahrádka u rekreačního objektu č.e. 37, za cenu 1,50 Kč/1m²/ 1 rok na dobu 5 let.
- Schvaluje zveřejnění záměru na pronájem části obecního pozemku parc.č. 364/1 v k.ú. Chvalčova Lhota, druh pozemku trvalý travní porost o výměře cca. 50 m², za účelem využití zde umístěného rezervoáru vody pro rekreační chatu č.e. 61. Cena je 1,50 Kč/1 m²/ 1 rok, doba nájmu bude 5 let.

RO bere na vědomí:

- Cenovou nabídku na pořízení komunálního vozidla Bonetti FX 100 4x4, hákový nosič za cenu 2 300 tis. Kč (cena bez DPH) od výrobce firmy I-TEC Czech, spol. s r.o. Jedná se o multifunkční komunální vozidlo, které je určeno jako předváděcí vozidlo, které má najeto cca. 15 000 km a je vybaveno širokým příslušenstvím. RO se usnesla, že je nutné nejdříve zadat parametry požadovaného komunálního vozidla a v případě rozhodnutí pro nákup nové techniky provést výběrové řízení.
- Žádost Policie ČR na vyčíslení způsobené škody v souvislosti s dopravní nehodou, která se udála 10.10.2021 v ulici Svornosti v naší obci a o vyjádření, zda se obec připojuje k trestnímu řízení a náhradě způsobené škody. Vzhledem k tomu, že škoda na 1 propustku byla minimální, obec Chvalčov se nebude připojovat k trestnímu řízení a náhradě způsobené škody.

- Zápis z jednání ve věci sesuvu v místní části Bystřice pod Hostýnem, Lázně. Sesuv byl poprvé zpozorován na konci roku 2020 a na jaře roku 2021, primárně se týká katastru BpH a Slavkova, malá část řešeného území zasahuje i do katastru naší obce. Město BpH řeší s ÚZSVM bezúplatný převodu pozemku parc. č. 1707/1, rozhodnutí město BpH, resp. zastupitelstvo města zatím oddaluje z důvodu ohrožení pozemku sesuvem.
- Dopis občanů obce Chvalčov z oblasti ulice U Vesničky a Javornická, který se týká požadavku řešení dopravní situace. Podepsaní občané si stěžují na projíždějící auta, která překračují povolenou rychlost, nerespektují chodce a cyklisty a upozorňují na nebezpečná místa zejména cestu směrem k DZP Javorník a k fotbalovému hřišti. Chodník od vesničky k DZP Javorník, resp. projektová dokumentace je zpracovaná, předpokládána realizace r. 2023.
- Návrh ředitelky ZŠ a MŠ Chvalčov na čerpání finančních prostředků z jejich investičního fondu na zvýšení bezpečnosti při vstupu do školní budovy. Finanční prostředky by měly být v první fázi využity na nákup zvonkového tabla a 4 ks videotelefonů, ve druhé fázi by mohlo dojít k pořízení čipového systému. RO zatím rozhodnutí odkládá do dalšího zasedání rady obce, je nutné prověřit možnosti čerpání investičního fondu, případně rezervního fondu školy.
- Informaci o vyhodnocení žádosti o dotaci z dotačního titulu Ministerstva životního prostředí, kde obec Chvalčov předkládala projekt Protipovodňová opatření v rámci kterého, bychom řešili i digitalizaci obecního rozhlasu. Projekt byl před-schválen, ale z důvodu nedostatku peněz byl zařazen do zásobníku. Na konci roku proběhne zúčtování tohoto období, a pokud zbydou peníze, budou postupně podpořeny projekty ze zásobníku.

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Chvalčov ze dne 22. 11. 2021

Zastupitelstvo obce projednalo

- a schvaluje program jednání.
- a schvaluje volbu ověřovatelů zápisu, jmenování sčítatele hlasů a zapisovatelů.
- a schvaluje směnu a odprodej části obecního pozemku parc.č. 621/2 v k.ú. Chvalčova Lhota, druh pozemku ostatní plocha o výměře 77 m² vymezeného GP č. 760-131/2021 za pozemek parc.č. 261/7 v k.ú. Chvalčova Lhota, druh pozemku trvalý travní porost o výměře 68 m², rozdíl 9 m² obecního pozemku parc.č. 621/2 v k.ú. Chvalčov obec prodá žadatelům za cenu 200 Kč/1m². Náklady spojené s vytvořením smlouvy, GP a návrhem na vklad hradí žadatelé.
- a schvaluje plán investičních a údržbových akcí pro rok 2022 dle projednaného návrhu.
- a rozhodlo o zveřejnění projednaného návrhu rozpočtu obce Chvalčov na rok 2022.
- a rozhodlo o zveřejnění návrhu střednědobého výhledu rozpočtu obce Chvalčov na roky 2023 až 2025.
- a schvaluje rozpočtové opatření č. 6/2021 v projednaném znění.

Zastupitelstvo obce bere na vědomí

- kontrolu usnesení č. 17/2021 ze zasedání ZO Chvalčov ze dne 25.10.2021.
- průběžné zprávy o činnosti RO od 25.10.2021 do 22.11.2021.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

stále se nacházíme v období poznamenaném covidovou pandemií a uplynulý rok jí byl poznamenaný snad ve všech oblastech našeho života. Zdánlivě nesmiřitelné rozdělení společnosti v názorech na závažné okolnosti a události je nesmyslné, je podporované výmysly na sociálních sítích a spíše než o rozdělení vypovídá o nedůvěře obyvatel ke státním institucím. Jisté je, že dva roky trvajících covidový stín už je únavný a nikomu nepřidá. Ke všemu s námi cvičí ještě ceny energií a všeho ostatního. Zkušenost nám ukazuje, že v ohrožení a nouzi nejvyšší se lidé semknou k tažení za jeden provaz. To zatím nenastalo, takže zatím na tom nejsme tak zle. Není třeba zbytečně klesat na mysli. Nacházíme se v předvánočním adventním čase, věnujme se prosím nadějnému očekávání věcí příštích.

Uplynulý rok v naší obci nebyl z nejhorších. Dokončení přestavby rodinného domu č.p. 13 na dvě bytové jednotky je odložené na rok následující kvůli rozšíření záměru o opravu přední části domu. Dokončený je přechod pro chodce, kde se vyřizuje žádost o proplacení dotace. Téměř tři miliony Kč obec investovala do oprav komunikací – účelová komunikace Chvalčov - Loukov, cesta v ulici U Revíru, oprava povrchu cesty od Koryta k lomu metodou Turbo, svodnice, oprava v ul. Chrátka metodou Silkot, příkopy, kanalizační poklopy, propusti, opravy poruch na dalších komunikacích, údržba sedimentačních jímek, povýrobní úpravy na lesní cestě nad lomem Hradištěk, odvodnění a zpevnění komunikace u odpadového hnízda Na Říce a další údržbové práce na obecních cestách včetně opravy zábradlí na mostě v ul. Na Kůtku. Vybudován byl také parčík v ulici Javornické, opravena kanalizace Na Říce, vyčištěna část koryta předního potoka. Odložena na příští rok byla výměna veřejného rozhlasu kde se čekalo na výsledek dotační žádosti. Od České republiky byl zakoupen pozemek v areálu fotbalového hřiště, další pozemky byly od ČR získány bezúplatně. Částečně byla obnovena drobná mechanizace na údržbu obce a doplněny prvky na dětských hřištích a venkovní tělocvičně. Byla zpracovaná studie odtokových poměrů v Dubínách a vyhotoveny projektové dokumentace na řadu budoucích staveb.

Celkem na opravy a údržby obec vynaložila v letošním roce více než 7 milionů Kč. Díky odložení veřejného rozhlasu došlo k nedočerpání prostředků na jinak splněný plán o 2 miliony Kč. V ostatních investicích a údržbách byl plán dodržen.

Ztráta z lesního hospodaření byla vykompenzovaná dotací.

Kulturní a společenské události byly podobně jako v loňském roce zredukovány. Velmi se vydal program Chvalčovských hodů díky nasazení kulturní komise, zahrádkářů a hasičů. Adventní inspirace proběhla ve zkrácené podobě, mimo uzavřené prostory a téměř bez vystoupení. Spolek Kulturák s letním programem a letním kinem splnil očekávání.

Základní a mateřská škola se srdnatě potýká s covidovými opatřeními i s personální výměnou některých zaměstnanců.

Zásahová jednotka požární ochrany obětavě plní své úkoly.

V odpadovém centru důsledně třídí železný odpad a barevné kovy, nově i sklo, dosažené tržby a úspory činí letos celkem 250 000,00 Kč.

Zaměstnanci obce i zastupitelé s velkým nasazením spolehlivě fungují.

Společenské organizace i přes složité poměry se drží na vysokém standardu své činnosti.

Obecní finance jsou v pořádku, obec hospodaří stále bez zadlužení. Díky předpokládanému vyššímu zůstatku na obecních účtech může obec i přes restrikce způsobené ekonomickým útlumem uvažovat s částkou více než 12 milionů Kč na investice a velké údržby pro příští rozpočtové období.

Chtěl bych poděkovat všem obyvatelům obce za zvládnutí dalšího mimořádného roku, za trpělivost, toleranci a ochotu při řešení nejrůznějších úskalí, která přináší život v době covidové.

Každý jsme odpovědný za sebe, připravme krásné Vánoce pro své blízké a alespoň v tomto období zahodme starosti za hlavu.

Jménem obecního zastupitelstva i zaměstnanců Obce Chvalčova i jménem svým přeji všem občanům a obyvatelům obce příjemné prožití vánočních svátků a do nadcházejícího nového roku 2022 přeji všem zdraví, pohodu a úspěchy v osobním i pracovním životě.

Ing. Antonín Stodůlka

Vítáme mezi nás nové občánky:

Kristián KUNZ

Nina DOLÁKOVÁ

Rodičům přejeme hodně radosti
a maličkým krásný a spokojený život...

Řady chvalčovských občanů opustili:

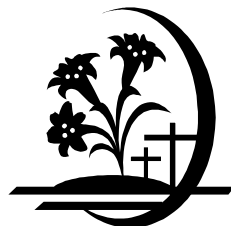
František BOMBÍK 72 let

Marie JANEČKOVÁ 94 let

Ludvík URUBA 79 let

Jiří HLADIL 66 let

Pozůstalým rodinám vyslovujeme upřímnou soustrast.

Podzimní vítání občanů:

V sobotu 23. října 2021 se uskutečnilo v naší obřadní síni v pořadí již 41. vítání nových občanů. Ke slavnostnímu obřadu se dostavilo 5 rodin se svými nejmenšími.

Místostarosta obce Ing. Jan Chlápek přivítal nejmladší chvalčovské občanky – Janičku HRUŠKOVOU, Emily NEDBALOVOU, Adámka KROČILA, Sofínku KUBANÍKOVOU a Kristýnku KRUTÁKOVOU.

Janička Hrušková

Emily Nedbalová

Adámek Kročil

Sofinka Kubaníková

Kristýnka Krutáková

K důstojnosti slavnostního obřadu, který je vždy pro každou rodinu zvlášť, přispěly děti chvalčovské školy pod vedením paní Aleny Konečné a nezbytný hudební doprovod pana Petra Balgy. Všem účinkujícím patří upřímné poděkování.

Při této příležitosti bych ráda poděkovala paní Aleně Konečné za dlouholetou spolupráci, kdy pod jejím vedením dětský sbor přivítal mnoho a mnoho desítek chvalčovských občánků.

Andrea Zábranská

Zprávy ze stacionáře

Dvacet let denního stacionáře a osobní asistence

Ve středu 29. 9. 2021 jsme společně s klienty, jejich blízkými a příznivci stacionáře oslavili krásných 20 let od založení naší služby. U příležitosti každoročního Dne Charity jsme uspořádali malou slavnost na terase stacionáře. Neslavili jsme jen my, ale také Osobní asistenční služba. Oslava to byla velkolepá, slyšet byla určitě široko daleko. Díky vystoupení Dechového orchestru ZUŠ Bystřice pod Hostýnem pod vedením Mgr. Vladimíra Česka jsme po dlouhé době měli možnost klientům zpestřit program stacionáře, který je v současné době bez společenských aktivit.

Ředitel Charity BpH pan Pavel Pilmajer připomněl začátky služby, poděkoval všem, kteří se zasloužili o vznik stacionáře, paní Jiřině Hurtové za vybudování služby Charitní domovinky, současnému i bývalému vedení Obce Chvalčov za dlouhodobou, nejen finanční podporu naší služby, bývalé vedoucí paní Ince Vaculíkové za dlouholetou práci, během níž se stacionář proměnil z Charitní domovinky v Denní stacionář. Přítomným představil současné pracovnice stacionáře, kterým do budoucna popřál mnoho sil při práci a odhodlání pokračovat ve službě potřebným.

Povzbuzující pro všechny bylo i požehnání P. Josefa Hováda, ve kterém nám připomněl, že je potřebná nejen péče, ale také to, že dokážeme trpělivě „ztrácet čas“ s potřebnými. Protože nejen naše péče a čas, který s nimi trávíme, ale také sdílení je pro ně velice důležité a pomáhá jim v těžkých chvílích.

Děkujeme všem, kteří se zúčastnili, a těšíme se zase za rok na společné setkání.

Všem současným i bývalým pracovnícům děkuji za jejich obětavou práci pro naše klienty. I když nám občas z toho neustálého dezinfikování a nošení respirátorů jde hlava kolem, děkuji, že vám na tváři zůstává úsměv. Klientům přeji mnoho sil, a možná někdy i trpělivosti.

*Za pracovníky Denního stacionáře Chvalčov
Ludmila Trefílková, DiS.*

Den Charity 2021

Mše svatá sloužena za pracovníky, klienty a dobrovolníky Charity Bystřice pod Hostýnem byla letos druhou akcí, kterou jsme si připomněli svátek sv. Vincence z Paula – patrona charitního díla. Společně s P. Janem Hrudíkem jsme poděkovali za dar zdraví a možnost pomáhat potřebným a poprosili o sílu a rozvahu při vykonávání každodenních pracovních povinností.

Před kostelem sv. Jiljí vedoucí služeb poskytli zájemcům informace. Děkujeme za účast i povzbuzení.

Okénko nejen do školy

Berušky a Sluníčka – to je naše školička

V minulém čísle jsme se loučili s přáním „ať nám do toho opět nehodí vidle covid“. Toto přání se nám bohužel nevyplnilo. Opak byl pravdou. O to víc nás mrzí, že někteří rodiče jsou nazlobení, že informaci o pobytu jejich dítěte s pozitivní osobou dostanou pozdě, že jejich dítě se dostalo do karantény, že jejich dítě má podstoupit testování, že jejich dítě nemůže ihned po negativním testu do školky, že jsme jejich dítěte připravily o „školkový program“.... Tento postup je dán Krajskou hygienickou stanicí, ne mateřskou školou.

Uvědomujeme si, že to nyní nikdo nemá lehké, a víme, jak je důležité, aby naše mateřská škola i nadále poskytovala péči dětem rodičů, kteří nemají v tuto chvíli jinou možnost, jak své nejmenší během pracovního týdne zaopatřit.

Když jsme po škole začaly v mateřské škole pracovat, chodily jsme „do práce“ vždy rády a nikdy se strachem. Nyní chodíme s obavami a s rizikem, že i my se můžeme nakazit, že můžeme nákazou ohrožit své děti, své rodiče, své nejbližší.

Děkujeme panu ministrovi, že poslal děkovný dopis učitelům mateřských škol, který v této složité době působí spíše jako pohrdání lidskými životy (v době normální by toto uznání snad působilo na učitele motivačně). Je nám všem v této situaci velice nedobře, cítíme se ohroženy právě působením nebo spíše nepůsobením všech zodpovědných úředníků, zvláště pak z ministerstva školství.

Stavitelé měst

Máme za sebou:

- Pouštění draka
- Návštěvu na Chalupě zahrádkářů, kde děti zhlédly krásnou výstavu ovoce, zeleniny a květin
- V den Památky zesnulých jsme s dětmi zapálili svíčky u pomníku padlých vojáků
- Poprvé jsme se zúčastnili Puntíkového dne na podporu lidí, kteří trpí autoimunitním onemocněním - psoriázou
- Projektový den, který připravila MAP II s prvky polytechnického vzdělávání v podobě projektového dne „Stavitelé měst“
- Přípravu prací na výstavu na Adventní inspirace, která se nakonec z důvodu protiepidemiologických opatření nekonala

Šiškový den

- Větrníkový den na podporu dětí s cystickou fibrózou
- Šiškový den
- Projektový den pro starší děti s panem Bc. Miroslavem Juráškem – touto cestou mu děkujeme za krásné provedení lesem, povídání o zvířatech a zázemí myslivecké chaty

Projektový den

Ostatní plánované akce se již neuskutečnily...

Přejeme si, ať se situace co nejrychleji stabilizuje a ať ve školce zase slyšíme smích dětí.

Touto cestou Vám přejeme, ať jsou Vánoce pro všechny šťastné a veselé a v novém roce ať se sejdem hlavně zdraví....

Za kolektiv učitelek Veronika Miškayová

Podzimní vycházka

Škola

Prosinec

Je prosinec a vrabec prosí, mějte lásku v duších... (slova písně od autorů Z. Svěráka a J. Uhlíře). Víra, naděje, láska...

Nastal adventní čas, čas zklidnění, zastavení, zamyšlení. Pro jiné čas shonu, stresu, nepohody. U nás ve škole vnímáme advent jako dobu těšení se, dobu radosti a očekávání. Snažíme se nepodléhat negativizmu, který je všude kolem nás. Zdobíme školu, vyrábíme vánoční přání, tvoříme, zpíváme vánoční písně, otvíráme adventní kalendáře a každý den začínáme přáním, ať se následující den zase všichni ve zdraví sejdeme.

Výjimkou není ani vyučování prostřednictvím světa on-line, ale naše děti jsou skvělé a s pomocí rodičů zvládají vše, každou překážku, každý nezdár. Děkujeme rodičům, že jsou pro své děti oporou.

Nechceme hodnotit a plakat nad touto nelehkou dobou, naším velkým přáním je zdraví a rádi bychom ho popřáli hodně i vám v novém roce 2022.

Testování

V měsíci listopadu se žáci 5.ročníku zapojili do celostátního testování. Své znalosti prověřili a měli možnost porovnat s žáky z jiných škol. Testovaly se znalosti v českém jazyce, matematice a angličtině.

Stavitelé měst

V úterý 9.11.2021 se děti mateřské školy a žáci 1.a 2. třídy zapojili do projektu Stavitelé měst. Pod vedením lektorky Malé technické univerzity si vyzkoušeli postavit virtuální město s budovami, které podle jejich názoru do města patří. Lékárna, škola, divadlo, cukrárna, benzínová pumpa – to je jen krátký výčet staveb, které děti z lega vytvořily. Seznámily se také se základy kartografie. Spolupráce ve dvojicích a později ve větších skupinách dovedla děti ke společnému dílu.

Plavecký výcvik

Nechce se nám tomu ani věřit, ale zvládli jsme to. Všech deset lekcí jsme absolvovali bez ztráty jediné rybičky. Všechny naše báječné děti získaly mokré vysvědčení. Děkujeme Plavecké škole Hýzl Přerov za jejich velice milý, lidský a ohleduplný přístup ke všem milovníkům i nemilovníkům vody a vodních radovánek.

Hostýn

Předpověď počasí na pátek 3. prosince slibovala teplotu lehce pod nulou, jasno. Tak tomu i bylo a my jsme s radostí nazuli turistickou obuv, do batohu přibalili velkou svačinu a vyrazili směr Sv. Hostýn. Svoji fyzickou zdatnost jsme prověřili výstupem na rozhlednu. Vidina teplých řízků ve školní jídelně zrychlovala naše tempo směr Lázně a škola. S červenými tvářemi a s úsměvem na rtech jsme zakončili náročný týden.

Slabikáře pod stromečkem

Poloprázdná škola, tiché chodby, pondělní ráno 6. prosince... Najednou zazní zvoneček, rozlehně se zvuk koled a rozsvítí se stromeček. Děti prvního ročníku se zatajeným dechem nachází pod stromečkem hromadu dárků. Mikuláš se sice nedostavil osobně, ale nezapomněl na nás. V balíčcích děti našly i dlouho očekávané Slabikáře. Podle jejich reakce bylo vidět, že nejen sladkosti, ale i nová knížka může udělat velkou radost.

Kolektiv učitelek ZŠ

Slabikáře pod stroměčkem

Různé

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2022

Milí spoluobčané,

blíží se doba plánování Tříkrálové sbírky. Tuto dobročinnou akci, při které koledníci roznášejí do domů požehnání, pořádá každoročně Charita Česká republika. V loňském roce nemohli koledníci vyjít do ulic z důvodu ochrany zdraví. Letos je epidemiologická situace stejná, možná i horší.

Z toho důvodu připravujeme bezpečnou variantu koledy. Možnost přispět bude do statických kasiček na označených veřejných místech v Bystřici pod Hostýnem i okolních obcích nebo z pohodlí domova zhlédnout on-line koledu a přispět převodem, QR kódem nebo DMS. Online kasička a více informací na www.trikralovasbirka.cz.

V případě, že nastane možnost koledovat běžným způsobem, budeme vás včas informovat na stránkách obcí a města Bystřice pod Hostýnem a místními rozhlas.

Ze sbírky v roce 2022 bychom chtěli vybavit venkovní prostory Denního stacionáře pro seniory Chvalčov nábytkem na terasu a přístřeškem. Klienti budou moci častěji využít tento prostor při aktivitaci i relaxaci a zároveň získáme možnost zkvalitnit akce pořádané pro veřejnost.

Dále bychom chtěli zakoupit druhý odvlhčovač vzduchu. Naše organizace tím získá možnost poskytnout okamžitou pomoc při krizových situacích pro více postižených najednou a bude lépe vybavena pro případ živelné pohromy. Zbydou-li nám ze sbírky ještě nějaké prostředky, chtěli bychom také zmodernizovat a dovybavit zázemí pro naše pečovatelské a zdravotní sestry.

Děkujeme za spolupráci, příspěvky a vaši podporu.

koordinátorka sbírky
Charity Bystřice pod Hostýnem
Vladimíra Procházková

Koleda Charity Bystřice pod Hostýnem

bankovním převodem:

variabilní symbol 77707003

Tříkrálový sbírkový účet

66008822/0800

QR Platba

SENIORKY A SENIOŘI, POZOR!

Váš dodavatel elektřiny nebo plynu možná skončil, pokud si nejste jistí, situaci je potřeba okamžitě řešit.

Zkontrolujte si, kdo byl Vaším dodavatelem elektřiny nebo plynu, nebo zkontrolujte platby za elektřinu nebo plyn.

Dodavatel elektřiny nebo plynu

Pokud byla Vaším dodavatelem společnost A-PLUS Energie obchodní, BOHEMIA ENERGY entity, COMFORT ENERGY, EAGLE ENERGY, Energie České spořitelny, Europe Easy Energy, Kolibřík energie, Ray Energy, nebo X Energie a neřešili jste změnu plateb, ověřte si, zda nedlužíte za energie dodavateli poslední instance.

Platby za elektřinu nebo plyn

Na platebním dokladu SIPO nebo ve Vaší bance (trvalý příkaz) si ověřte, zda máte nastaveny platby za elektřinu nebo plyn.

Pokud ne a zálohy na energie žádným jiným způsobem nehradíte, dlužíte za energie dodavateli poslední instance.

Pokud ano, peníze se strhávají, je vše v pořádku. Nemusíte nic řešit.

Co se stalo?

Pokud jste byli zákazníkem jedné z výše uvedených společností, nebo Vaše platby dodavateli elektřiny nebo plynu neodchází, tak Váš dodavatel skončil.

Zachovejte klid. Nejste na to sami. Situaci ale řešte co nejdříve!

Elektřinu ani plyn Vám nevypnou, aktuálně Vám je dodává dodavatel poslední instance.

Kdo Vám může pomoci, pokud si nevíte rady?

Vaše rodina nebo přátelé Vám jistě pomohou najít potřebné informace i problém řešit.

Zavolat nebo zajít můžete na místní úřad (obecní nebo městský), poradí Vám i Váš starosta, nebo Vaše starostka.

V každém případě si připravte poslední vyúčtování za elektřinu nebo plyn.

Co bude potřeba vyřešit?

Je nutné zjistit, kdo je Váš dodavatel poslední instance, kontaktovat ho a vyřešit platby za elektřinu nebo plyn.

Dodavatel poslední instance je dočasná záchranná síť pro případ, když skončí Váš dodavatel. Proto je nutné vybrat si obratem nového dodavatele elektřiny nebo plynu.

Kde naleznete sami více informací?

Energetický regulační úřad (www.eru.cz) poskytuje veškeré informace k této situaci – o dodavatelích poslední instance včetně kontaktů, postup, jak změnit dodavatele, a odpovědi na často kladené otázky lidí, kteří se dostali do stejné situace jako Vy.

Občanské poradny (www.obcanskeporadny.cz), kde si můžete domluvit schůzku. Místní úřady (městský nebo obecní), kam můžete také zajít osobně.

Vážení vlastníci a uživatelé pozemků,

dovolte, abychom vás upozornili na nutnost dodržení zákona č. 458/2000 Sb. (energetický zákon) a povinností, které z něj plynou.

Na základě tohoto zákona a dle platných norem (PNE 33 0000-6, PNE 33 3300, PNE 33 3301, PNE 33 3302) vás žádáme o odstranění dřevin ohrožujících bezpečný a spolehlivý provoz elektrického distribučního zařízení.

Odstranění, prosíme, proveďte podle níže uvedeného výpisu z předpisů tak, aby byla dodržena maximální výška porostu.

Ochranné pásmo je vymezeno vzdáleností od krajního vodiče a je různé pro jednotlivé napětové hladiny:

Hladiny napětí (VN)	Ochranné pásmo	Výška porostu
Nadzemní vedení napětí od 1 kV do 35 kV	7 m od krajního vodiče	maximálně 3 m
Nadzemní vedení napětí nad 35 kV do 110 kV včetně	12 m od krajního vodiče	maximálně 3 m
Podzemní vedení do napětí 110 kV včetně	1 m od krajního kabelu	nesmí být žádný porost

Zákon a normy rovněž určují minimální vzdálenost porostu od vedení, kterou je nutné dodržet, a bezpečnou vzdálenost pro práci takto:

Hladiny napětí	Bezpečná vzdálenost pro práci	Vzdálenost porostu od vedení
Vedení NN nízké napětí (400/230 V)	1 m od vedení	alespoň 2 m
Vedení VN vysoké napětí (22 kV)	2 m od vedení	alespoň 3,5 m
Vedení VVN velmi vysoké napětí (110 kV)	3 m od vedení	alespoň 4,5 m

V lesních průsecích jsou vlastníci či uživatelé pozemků povinni umožnit zaměstnancům společnosti EG.D, a.s., nebo touto společností zmocněným zhotovitelům udržovat volný pruh pozemku o šířce 4 m po jedné straně základů podpěrných bodů (sloupů) nadzemního vedení.

V případě, že při odstranění porostu v blízkosti vedení nemůže být bezpečná vzdálenost pro práci dodržena a bezpečnost osob, technický stav vedení nebo jeho provoz by mohly být ohroženy, mohou být práce prováděny pouze se souhlasem společnosti EG.D, a.s., a to za podmínky pro tuto práci stanovených.

Pokud stav stromů nebude odpovídat výše uvedeným podmínkám, osloví vás zástupce EG.D, a.s., formou dopisu, ve kterém budou uvedeny informace o provedení odstranění a ořezu dřevin na náklady EG.D, a.s.

Vlastník či uživatel nemovitosti, který neprovede ořez a odklizení dřevin, je povinen výkon činnosti v ochranném pásmu provozovateli distribuční soustavy umožnit. V opačném případě, na základě zjištění porušení právních předpisů, může Energetický regulační úřad udělit vlastníkům či uživatelům nemovitostí pokutu.

Odstranění a ořez dřevin provádějte, prosím, průběžně.

Pro případné další informace volejte **Nonstop linku EG.D 800 22 55 77**, nebo navštivte **www.egd.cz**.

KOTLÍKOVÉ DOTACE BUDOU V ROCE 2022 POKRAČOVAT

Výzva na kotlíkové dotace, které mají za cíl motivovat majitele domů, aby přistoupili k výměně starých kotlů za ekologičtější způsoby vytápění, bude opět vyhlášena na začátku roku 2022. O přidělení dotace tentokrát nebude rozhodovat rychlost předložení elektronické žádosti, ale vyplnění tzv. „předžádosti“ se základními údaji žadatele a uvedení nového zdroje vytápění. Vyplněním předžádosti, kterou najdete na webových stránkách Zlínského kraje (www.kr.zlinsky.cz) od 11. 10. 2021, získá kraj informace o celkové částce požadovaných dotací, o kterou poté požádá Ministerstvo životního prostředí.

Jaké jsou podmínky k podání „předžádosti“?

V rámci kotlíkových dotací 2021+ bude podporována výměna kotlů na pevná paliva 1. a 2. emisní třídy v rodinných a bytových domech a nově i v rekreačních objektech. Výměna může být realizována od 1. ledna 2021 a žadatel musí být vlastníkem nebo spoluvlastníkem nemovitosti.

Za co mohu nevyhovující kotel vyměnit?

Na tepelné čerpadlo s dotací až 130 000 Kč, kondenzační plynový kotel s dotací až 100 000 Kč nebo za kotel na biomasu s dotací až 130 000 Kč.

Stát podpoří domácnosti s nižšími příjmy

V září 2022 začne ze zákona platit zákaz vytápět starými kotli na uhlí nebo dřevo, které nedosahují alespoň 3. emisní třídy. Kotlíkové dotace budou proto pokračovat až do roku 2022. Nově se prostřednictvím krajů soustředí na domácnosti s nižšími příjmy, kterým poskytnou až 95% dotaci na výměnu starého kotle. Jsou to:

- domácnosti, kde jeden člen domácnosti vydělal v roce 2020 maximálně 170 900 Kč čistého příjmu
- domácnosti složené čistě z důchodců pobírajících starobní nebo invalidní důchod 3. stupně

Ostatní domácnosti si budou moci vyměnit kotel s dotací až 50 % v rámci programu Nová zelená úsporám.

Předžádost a veškeré podrobné informace najdete od 11. 10 2021 na:

www.kr-zlinsky.cz/kotliky.

Pro více informací napište na: kotliky@kr-zlinsky.cz nebo volejte 577 043 411.

Charita zakoupila z Tříkrálové sbírky odvlhčovač

Charita Bystřice pod Hostýnem zajišťuje kromě terénních služeb a denního stacionáře pro seniory také pomoc osobám v nepříznivých životních situacích, např. při bleskové povodni, havárii v domácnosti nebo při likvidaci škod po požáru nebo zásahu bleskem. V těchto případech můžeme postiženým osobám zabezpečit základní materiální potřeby.

Nyní, díky pořízení nového odvlhčovače vzduchu, máme i možnost poskytnout rychlou pomoc při likvidaci škod způsobených promočením místností. V případě mimořádných událostí, přírodních či živelných pohrom, je záůjčka odvlhčovače zdarma.

Částku 18 981,- Kč na jeho zakoupení jsme získali díky dárcům Tříkrálové sbírky, kteří v letošním roce přijali výzvu a netradičním způsobem přispěli do tříkrálových kasiček umístěných na veřejných místech nebo online.

V roce 2022 bychom chtěli z této sbírky pořídit ještě jeden vysoušeč, který plánujeme zapůjčovat k vysoušení prostor bytů, rodinných domů a staveb nejen při mimořádných událostech.

Informace na telefonu 731 646 912 nebo na internetových stránkách Charity Bystřice pod Hostýnem.

*Koordinátorka Tříkrálové sbírky
Vladimíra Procházková*

AKCE CHVALČOV

Plánovaný Živý betlém se z důvodu nepříznivé epidemiologické situace v roce 2021 ruší. Občanům děkujeme za pochopení.

Poděkování čestným dárcům krve

Jak nám oznámil Klub dárců krve Kroměřížska, náš občan pan Vojtěch Zapletal daroval na oddělení Transfusní služby a hematologie Kroměřížské nemocnice, a.s. svou krev již 90x. Jedná se o dlouhodobě obětavý a příkladný postoj. Svým činem dává pan Zapletal najevo občanskou odpovědnost, přispívá k záchraně zdraví a životů.

Také jsme získali informaci od Oblastního spolku Českého červeného kříže Olomouc o udělení medaile Prof. MUDr. J. Janského paní Veronice Miškovy za 40 bezplatných odběrů krve. I ona svým skutkem pomáhá zachraňovat lidské životy a dávat naději těm méně šťastným k uzdravení.

Jménem celé obce děkujeme oběma našim občanům za to, že v této době, kdy se hovoří o postupné rozpolcenosti lidské společnosti, svým altruismem dokazují, že jsou stále mezi námi lidé, kteří myslí na ostatní a jsou připraveni vždy pomoci.

Odpadové hospodářství

Upozornění na důležité změny!

Zastupitelstvo obce Chvalčov se na svém zasedání dne 25.10.2021 usneslo vydat obecně závaznou vyhlášku č. 5/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství, ve které upravuje sazbu poplatku na **rok 2022 na částku 500 Kč**. Mění se také doba splatnosti poplatku, a to **ke dni 31.05.** příslušného kalendářního roku.

K bezhotovostní platbě vám byly v průběhu roku 2021 přiděleny variabilní symboly. Tyto symboly jsou nadále platné. Pokud svůj variabilní symbol nemůžete dohledat, kontaktujte paní Dostálovou přes email: dostalova@obec-chvalcov.cz

V minulém čísle zpravodaje jste si mohli přečíst podrobné informace k aktuální problematice odpadového hospodářství i k legislativním a finančním důvodům obce schválit nové OZV k našemu odpadovému hospodářství.

Obecně závazná vyhláška č. 5/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství je k nahlédnutí na webových stránkách www.obec-chvalcov.cz

Tašky na tříděný odpad si stále můžete vyzvednout na pokladně Obecního úřadu.

Papírování

Pavel Pecháček roznáší po Chvalčově letáky. Týden co týden, vždy v úterý a v pátek. Doma si seskládá nabídky různých firem tak, aby je mohl jako balíček vhodit do schránky a vyrazí na cestu. Od bývalého lesnického učiliště na horním konci po Novou ulici na dolním konci obce to dává 470 schránek. Chvalčov má adres o něco více, ale zhruba čtyřicítka domácností má podle Pavla na schránce vzkaz, že si letáky nepřeje, jinde vidí, že minulou zásilku si nikdo nevybral, a tak do schránky nepřidává.

A teď trochu matematiky pro základní školu. Balíček letáků, který měl zrovna Pavel ve své tašce (Penny + OBI + reklama na nebankovní půjčky) váží podle kuchyňské váhy 68 gramů. Kolik letáků Pavel roznosí za rok? Zvídavé čtenáře necháme počítat, pro ty pohodlnější máme řešení. Vynásobeno počtem schránek dává aktuální rozvážka celkovou váhu 31 960 gramů, tedy bezmála 32 kilo. Pokud bychom vzali pozdní listopadovou várku jako váhově průměrnou, pak za své dvě směny Pavel týdně rozvozí po Chvalčově 64 kg letáků. Za měsíc zhruba 256 kg, za rok o 52 týdnech 3 328 kilo.

Naprostá většina letáků skončí po prolistování v kontejnerech na tříděný odpad. V roce 2020 se podle obecní statistiky z Chvalčova odvezlo necelých 29 tun papíru. Samotné letáky tedy mohou tvořit i desetinu této váhy. Podle odhadů stojí průměrnou českou obec likvidace letáků z jedné schránky zhruba stokrát ročně. Pokud vám tedy snižování objemu odpadu není proti srsti, tím nejsnadnějším opatřením ze všech je napsat si na schránku „Nevhazujte letáky“ nebo zprávu obdobnou. Pokud tedy letáky nepotřebujete – proti gustu žádný dišputát. „I kdybych o Chvalčov přišel, zůstanou mi pořád bystřické rajóny,“ reaguje Pavel s klidem na otázku, zda by jej uvážlivé chování Chvalčovjanů nepřipravilo o příjem.

Nápis na schránce je jedním z preventivních opatření – těch ale existuje více. Záleží jen na tom, jak velký odpadový fajšmekr chcete být: důsledný oboustranný

Práce s odpadem

tisk pouze nezbytných dokumentů, přechod na digitální předplatné tiskovin, užívání čtečky a půjčování e-knih (v tomto směru se otevírá prostor pro místní knihovnu) nebo užívání všeho, co lze užívat opakovaně, namísto v zásadě jednorázových papírových variant (od tašek přes utěrky po kapesníky).

Papír lze naštěstí nejen vytřídit, ale taky z něj dále něco vyrobit, zrecyklovat jej lze 5x až 7x. Jedná se proto o materiál, který lze prodávat. A zde se otevírají další možnosti pro lepší odpadové hospodářství obce.

V roce 2020 zaplatil Chvalčov 166 175 Kč za odvoz papíru, 80 % této částky tvořila úhrada za výklopy modrého kontejneru. Po obci je jich rozmístěno celkem 19 a vyváží se každou středu. Pokud se domníváte, že tato sada o celkovém objemu 20 000 litrů bez problémů uspokojí týdenní nároky nás všech, není to tak úplně pravda (a zvláště pak ne mimo topnou sezónu). Po většinu roku vyjíždí zaměstnanec sběrného dvora v pondělí ráno na obhlídku odpadových hnízd – poklidí kolem, do auta naloží to, co do tříděného odpadu nepatří, především ale tahá z modrých kontejnerů kartony, které v kontejnerech vytvářejí falešná dna a příčky. Po zásahu se kapacita kontejneru zvýší zhruba o třetinu, což vystačí do středy, kdy si pro vytříděný papír přijede vůz technických služeb. Vytahané kartony pak na sběrném dvoře zaměstnanec seskládá do jediného kontejneru.

Řada obcí po republice proto do svého sběrného dvora zakoupila lis na papír a plast. Lze jej pořídit i za částku jen o málo vyšší než 100 000 Kč. Z papíru a kartonu se tak vytvoří balíky, které lze sběrným surovinám prodat za vyšší než obvyklou výkupní cenu – s balíky totiž už není žádná práce.

Do chvíle, než se obec rozhodne ke koupi lisu, lze se vrátit ke školnímu sběru. Do školy obvykle lidé za rok nanosili 5 – 6 tun papíru. V roce 2019 byly ale ceny papíru tak nízké, že škola musela doplácet za přistavené kontejnery a tradici sběru přerušila. V současnosti je ovšem situace příznivější (platí se i tři koruny za kilo) a škola sběr obnoví. Sběr proběhne v první jarní týden (24.–26. 3.) a v plánu je zakončit jej malou sobotní sousedskou akcí v areálu školy. Do sběru se zapojte, ať už ve škole někoho máte nebo ne. Žáci pomohou i starším lidem, pro které by bylo obtížné sběr do školy dovláčet – stačí do školy zavolat a děti si pro sběr přijdou. Do sběru můžete dát i kartony, ty ovšem raději skladujte odděleně – výkupní ceny jsou pak vyšší. Pokud byste již nyní měli pro školu něco připraveno, je možné, že jeden sběr proběhne ještě dříve – sledujte proto stránky školy a obce. Škola plánuje za prodaný odpad pořídit další prvek na dětské hřiště.

Papír netvoří nejpodstatnější součást chvalčovského odpadu. Pokud se ale obec dokáže se svými občany dohodnout na promyšlenějším přístupu, lze papíru vyházet méně a část zbylého odpadu prodávat jako surovinu.

Pavel Kubaník

PS: Naše občanská iniciativa SRAPKO (Sdružení rodičů a přátel komunálního odpadu) se proměnila v Pracovní skupinu pro odpady, ve které jsou zastoupeni občané i představitelé obce. Pokud byste se na činnosti skupiny chtěli podílet a přispět k řešení odpadového hospodářství, napište prosím místostarostovi obce.

Společenská rubrika

Jiří Hrabánek - Snový rok u protinožců

V říjnu jsme v naší obecní knihovně přivítali Jirku Hrabánka, který nám přivezl své vyprávění o Austrálii. Skoro dvouhodinové autentické povídání nám přiblížilo život u protinožců. Zjistili jsme, jak těžké je dostat se do Austrálie a najít si tam práci. Co všechno vlastně člověk může dělat za práci v cizí zemi. Bylo nám ukázáno nejmenší plemeno klokana, které má na výšku zhruba 15 centimetrů. Zároveň jsme, mnozí s údivem, zjistili, že se jedná o škodnou pro tamní obyvatele. Jirka nám vyprávěl o tom, jak procestoval různá místa, a to vše s minimálními náklady. Velké možnosti mu dalo i to, že při svém cestování využíval house sitting. Tedy starání se o cizí dům v době, kdy majitel není doma. To samozřejmě skýtá nejen zodpovědnost, ale i zábavu. To nám potvrdila i historka o tom, jak Jirka používal golfové vozítko pro přemísťování na pozemku jednoho farmáře. Když to nešlo jinak a nebyla možnost house sittingu, tak hamaka byla jasná volba. Zkrátka příroda a spaní pod širákem. Díky své odvaze a přátelské povaze tak viděl víc než obyčejný turista. Celý podvečer se nesl v příjemné komorní atmosféře, kdy jsme jako diváci měli možnost se ptát na vše, co nás zajímalo. Padla spousta dotazů, některé lepší než ostatní. Například, jestli se dá klokani maso koupit v australském supermarketu. Světe div se. Ano, dá!

Alex Šindler

Adventní inspirace

Organizace Adventních inspirací byla v letošním roce celkem dobrodružnou cestou. Budou – nebudou? V jaké podobě? Tato Chvalčovjany a příznivci z blízkého i vzdáleného okolí oblíbená akce se plánuje a chystá několik měsíců dopředu. Když se začala epidemiologická situace počátkem listopadu zhoršovat, přišly na přetřes i Adventní inspirace. Nakonec bylo rozhodnuto, že se uskuteční v plném rozsahu, tak jak jsme bývali zvyklí. A tak se vše domluvilo, objednáno, nazdobil se kulturní dům. Všichni se těšili. A den před spuštěním akce, kdy počet nakažených covidem vygradoval a ze všech stran se ozývalo, že i okolní vesnice a města předvánoční akce ruší, že riziko šíření nemoci při vysokém počtu nakumulovaných lidí ve vnitřních prostorech kulturního domu je obrovské, učinil se na poslední chvíli kompromis. Adventní inspirace včetně stánků se přenesly ven. A i za těchto okleštěných podmínek měly úspěch. Naštěstí přálo počasí a nic nebránilo dobré náladě, aby se šířila prostorem místo covidu. Aby toto všechno mohlo proběhnout, byla zapotřebí obrovská dávka improvizace a pevných nervů, a to především u paní Nadi Sedlářové, která, jak se opět potvrdilo, má akci zmáknutou a pevně pod palcem. Během jednoho dne a noci zařídila přesun výzdoby, instalaci elektřiny, nekončící telefonáty a mnoho dalších úkonů, které si organizace takové akce vyžaduje. Situaci se přizpůsobilo také tvořeníčko pro děti, a to zásluhou paní Jitky Novákové a jejích kolegyně. Moderování se ujal opět pan Jaroslav Maniš, občerstvení místní sportovci a se svými zabíjačkovými specialitami pan Žabčík. Poděkování patří také našim technickým službám, kulturní a školské komisi, správcové kulturního domu, Obci Chvalčov a všem, kteří i

za nepříznivých podmínek přišli, jak prodávat, tak nakupovat. Vzhledem k tomu, že Adventní inspirace jsou na nějakou dobu tou poslední možností, kdy jsme se mohli sejít, budeme na ně rádi a v dobrém vzpomínat.

Jitka Dostálová

Vaše příspěvky

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Renatě Fojtíkové a jejím kolegynkám z místního obchůdku za ochotu a vstřícnost. Nedávno jsem onemocněla covidem a zůstala „zavřená“ doma. Paní Fojtíková projevila nejen svou profesionalitu, ale také lidskost. Její zájem, zda máme jako rodina potraviny, kdy mi volala a ptala se, co potřebujeme, přivezla domluvené zboží před dům, a to vše nezištně aniž bych si o to musela říkat, to se zase tak často nevidí. Jsem ráda, že jsou mezi námi lidé, kterým není osud souseda lhostejný, kteří se zajímají a pomohou, když jste v nepříjemné situaci. „Náš zákazník, náš pán“ u paní Fojtíkové platí a já si toho moc vážím.

Radka Dvořáková

K poděkování se připojují další chvalčovští občané.

Chcete být vnouče? Ježíškovo vnouče?

Že se pomalu blíží Vánoce, asi nikomu neunikne, ale co by vám mohlo uniknout, je možnost stát se Ježíškovým vnoučetem. Jak a kterak?

Akce „Ježíškova vnoučata“ je od roku 2017 projekt Českého rozhlasu. Plní přání seniorům, hlavně z center pro seniory, stacionářů a specializovaných center, kteří nemají vlastní rodinu, mají ji daleko, nebo s ní nejsou v kontaktu. Letos bude akce spuštěna **15. listopadu**. Stačí na internetu zadat heslo Ježíškova vnoučata a podívat se do seznamu, čím bychom mohli a chtěli přispět. Pak nás to navede na přesný návod, jak postupovat dál, aby všechno klaplo. Vedle hmotných darů, vybíraných podle částky, kterou chceme investovat, můžeme přispět i darem finančním, tyto se pak skládají na konkrétní nákladnější věci, např. invalidní vozíky, trojkolky apod. Přání se průběžně doplňují až do Vánoc, takže každý si může „uchytit“, na co si troulá. Je mnohdy i velice zábavné pročítat, jaká přání babičky a dědečkové mají. Od kosmetiky, přes svetry, župany, kartony cigaret, televize, holicí strojky až po představení známých zpěváků či besedy s herci, zájezdy, dokonce někdo si přál zúčastnit se zabíjačky nebo i skočit padákem. Já si každý rok vyberu jednu paní a jednoho pána, kterým jejich přání splním. Je to pro mě takový bonus, udělám něco jen tak... Pak jim posílám balíček, kam přidávám nějaké sladkosti a taky dopis, kde jim o sobě něco napíšu a popřeji zdraví a pohodu. V loňském roce, kdy virus znemožnil osobní předávání dárků, dokonce některé Domovy důchodců nafotily a pak do mailu poslaly fotky z předávání a rozbalování balíčku. Bylo to velice milé a proč bych nepřiznala, že i dojemné. Sestřičky a pečovatelky tak měly práci navíc, ale i mě jako dárci to velice překvapilo a potěšilo. Vždycky si vzpomenu na poměrně starého pána, který si přál stříbrný výrazný řetízek na krk. Tak toto přání mě dostalo a přidala jsem mu i stejný náramek.

Přijde mi naprosto úžasné pročítat, kolik lidí se zapojilo a jaké dárky nakoupili. Protože tyto částky, které někdy přesahují i desítky tisíc korun, se nedají uplatnit na daňový odpočet, je to všechno opravdu chvályhodné.

Do početné rodiny Ježíškových vnoučat, udělat něco jen tak, pro dobrý pocit z dobrého skutku, vás zve

Irena Hudcová

Očima psycholožky

Štěstí

„Štěstí je... když se naplnění pokorou oprostíme od minulosti“

Poslední článek v tomto roce jsem chtěla věnovat novým virtuálním predátorům, kteří útočí na naše děti, kyberšikanám a agresivitě na sociálních sítích. Pak jsem se však rozhlédla kolem a zjistila jsem, že negativity, agrese a nepřátelství je v této době příliš mnoho. Proto jsem se nechala inspirovat spojením „Šťastné a veselé Vánoce“ a zamyslela se nad slovíčkem štěstí.

Co je ono štěstí? Nevěřili byste, ale existují desítky knih o štěstí. Našla jsem stovky teorií. Ptala jsem se dospělých i dětí, každý chápal štěstí po svém. Většina viděla štěstí ve vnějším světě, v materiálním zajištění, v drahých mobilech, autech, postech v práci, dovolených a prestiži. Jen málo z nás cítí pramen štěstí uvnitř, ve svém nitru. Odkud právě štěstí přichází?

John Lennon řekl, že život je to, co se děje, když se zabýváme jinými věcmi. Máme se oprostit od svých nesplněných nadějí. To vysvětluje, proč je člověk někdy zklamaný, nešťastný. V dětství, v mládí máme plány, sny, cíle, přání. Měli jsme vize, jak bude vypadat naše budoucnost. V představách jsme byli milováni, uznáváni, ve skvělých vztazích. Chtěli jsme žít lépe než naši rodiče, nebo alespoň tak dobře jako oni. Byli jsme přesvědčeni o svých schopnostech, nadání. Měl nám patřit svět, ale to se nestalo. Život šel jinak a jinam. Děly se životní události, které nás odváděly od našich přání a plánů. Do slovníku se nám dostávalo slovo „smůla“ nebo „nespravedlnost“.

Proto doporučuji nedívat se do zpětného zrcátka. Čiňte tak pouze v autě. Někdy v něm vidíme zklamání, neúspěchy a porážky. Nepříjemné pocity pak brání štěstí, abychom ho vnímali a prožívali. Starý obraz nám brání začít znovu. Také pocity závidění a žárlivosti, které vznikají, jelikož vidíme, že druhým se něco daří lépe než nám, štěstí ničí. Je nutné si uvědomit, že pokud se kamarádce vyvedla profese, nemusí mít dobrý vztah s manželem. Pokud má krásný dům, nemusí být vnitřně spokojená. A proč o tom vůbec přemýšlet? Přemýšlejte o sobě. Zastavte tok promarněných šancí a zaměřte se na to, co se vám povedlo. Určitě je toho mnoho. Už jen to, že žijeme zde, ve Chvalčově, na tak krásném místě, je dar. Máme přírodu, vrchy a kopce, lesy, většinou máme svůj domeček a zahrádku, už jen tím jsme bohatí a můžeme být šťastní. Povolání, které jsme si vysnili, a nepovedlo se uskutečnit, by nám možná spokojenost nepřineslo, a díky jednomu zavřenému dveřím se nám otevřely hned další, v podobě jiné práce, partnera či kamarádů, které jsme tam potkali. Pokud máte právě nyní těžkosti různých podob, věřte, že změna povede ke zlepšení. Po bouři je vždy lépe a člověk to zjistí, až vysvitne slunce.

Štěstí se můžeme naučit. Mnozí se mnou asi nesouhlasí, ale je to tak. Denně vidíme politiky, postarší muže s majetkem, kterým nic nechybí a přesto bojují o křesla ve vládě! Stále hledají své štěstí, dobrý vnitřní pocit uspokojení. Vídáme herce, zpěváky, modelky – z našeho pohledu mají všechno, ale přitom nemusí být šťastní,

podvádějí se, berou drogy či si vezmou život. Chybí jim štěstí, světlo na nebi, díky kterému záříme. Kde to štěstí je? Nachází se v naší spokojenosti.

Je zajímavé, že výzkumy ukazují, že starší lidé jsou šťastnější. Moudrost a zkušenosti jim ukazují, že si máme vážit každé maličkosti a ne se hnát za nereálnými sny. Záleží na našem vnitřním postoji, jak vnímáme svůj život. Dle toho k sobě voláme štěstí. Pokud vidíme štěstí v drahých věcech, profesi nebo se honíme za slávou, dostaví se nám jen na malou chvíli a my jsme v začarovaném kruhu a dřeme do úmoru. Pokud štěstí hledáme v sobě, v našem postoji, lásce k druhým, k přírodě, hudbě, naší zahrádce - jsme na správné adrese. Štěstí je totiž ve zdraví, když můžeme sportovat, pracovat a užívat si volné chvíle s blízkými. Štěstí není v tom, že dětem koupíme luxusní dárky, ale že s nimi strávíme čas, vezmeme je na výlet a večer vypneme televizi, odpojíme wifi a sedneme k nějaké hře, nebo si budeme u svíčky povídat. Můžeme zapojit všechny generace, ať mají děti možnost seznámit se s dětstvím babičky či dědy, vidět jejich hodnoty a svět. Nemluvte o práci, starostech ani politice. Alespoň na chvíli. Udělejte si čas pro sebe. Napište si vaše úspěchy, co rádi děláte, a této činnosti se věnujte, abyste si odpočinuli. Hledejte štěstí v dětech, v partnerovi, v sobě, v tom, že umíte dobře vařit, pěstovat zeleninu, chovat zvířata, v procházkách s mazlíčky nebo jen v tom, že si večer sednete s knihou, pánové s pivem a pochválíte se za to, jak jste všechno zvládli. Protože v této těžké době zvládáme neuvěřitelně moc.

Jeden můj kolega spisovatel uvedl, že život žijeme dopředu a chápeme pozpátku. Proto ono stáří je moudré. Přeji vám, abyste žili dopředu a chápali už nyní. Čekají nás Vánoce, proto odhodte stres z toho, že letos nemusí být materiálně bohaté, protože řešíme covid a zdražování, vždyť postačí trocha cukroví a rodina u stromečku. V tom vidím šťastné Vánoce. Oprostěte se od negativních zpráv a dělení společnosti na očkované a neočkované, buďme k sobě slušní a ohleduplní a pomáhejme si. Přeji vám krásné svátky a přímo nekonečné hromady zdraví a štěstí.

PhDr. Klára Bartoníková Janečková

Pozdrav psa Bernarda

Pěkný den, milý čtenáři,

dny se nám pěkně krátí, jít na vycházku a toulat se po loukách, to chce brzy vstát. Také bedlivě hlídám oblohu a čekám na první sněhové vločky, tak rád chodím po stopách zvířete vtisklých do sněhu.

Už to u Vás začíná vonět perníkem a cukrovím? Ano, také se moc těším na vánoční čas. Nejen, že máme plno návštěv a já těma psíma očima vždy vyprosim nějakou dobrotku, ale i proto, že začínají noci plné kouzel.

Betlémská hvězda dovedla mudrce k Betlému s Ježíškem, lidé si věší jmelí do chalupy pro štěstí. Podle tradice může muž pod jmelím políbit dívku - „kdo se pod jmelím políbí, druhému se zalíbí“.

A již naši předkové věřili na 12 dlouhých nocí. Což znamená, že v době od 25. prosince, tedy na Boží hod do 6. ledna, Zjevení Páně, máme tu možnost nahlédnout do budoucnosti, je to doba věštění a kouzel.

Po upřímné modlitbě se nám mohou splnit tajná přání.

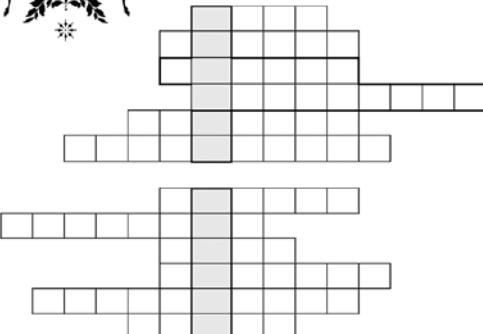
Já již svoji psí modlitbu mám.

Tichá noci plná kouzel, já své přání třikrát šteknu, na své pány okem mrknu, ocáskem zavrtím a přání si vyprosím.

Pojďte si ještě vzpomenout na nějaké vánoční tradice v mojí tajemce.

Vánoční tajemka

POLEDNÍ JÍDLO NA ŠTĚDRÝ DEN
ZÁKLAD TOHOTO POLEDNÍHO JÍDLA
ZVYK SVOBODNÝCH ŽEN V RODINĚ
ŠTĚDROVKA JE
CO MUSÍME VIDĚT, ABY PŘIŠEL JEŽÍŠEK
NAD BETLÉMEM SVÍTÍ
V ROCE 1851 VZNIKL PRVNÍ ADVENTNÍ
BÍLÉ VÁNOCE JSOU KDYŽ PADÁ
PO VODĚ POUŠTÍME SKOŘÁPKOVÉ
Z VYLITÉHO OLOVA ČTEME.....
VÁNOČNÍ ROSTLINA JE

Kde domov tvůj

I was born in Zlín. I started attending the first grade in Chvalčov, but on Christmas 1970 we moved to Přerov. Despite this, I was spending almost all weekends and holidays with one or the other of Chvalčov's grandmothers until the summer of 1979. The following years, my visits to my home village were reduced to two or three visits a year.

As my grandmother used to say It is a challenge for me to withstand at one place, I changed my permanent address several times. The last move was from the small Slovak village Trstie near Považská Bystrica to the university town Ames in the state of Iowa in the heart of the American Midwest, where my wife and I have lived since 2012. Sometimes someone asks me what the differences are between my hometown and original hometown.

There are differences even between two different families, for example in Chvalčov. It depends on the perspective how we look at this topic. I attempted to choose two topics that are generally different.

Family houses, most houses not only in the Zlín region are built from bricks. There are also wooden houses, whether older or modern wood-houses. A common parameter is the wall thickness, which is about 30 to 80 cm. As my house, my castle, is called, the houses are very massive. In Iowa, a small town in the middle of the American Midwest, there are typical houses in North America. The outer walls are built using a wooden board called a "stud", which has a cross section of 1.5x3.5 inches which is approximately 4x9cm. There is whiteboard inside, insulation between, a large board

on the outside and then "siding", which are the panels that make up the facade of the house. The total width of the wall is approximately from 13 to 18 cm.

Almost every house has a basement, where we hide when a tornado alarm is announced. In Moravia, the basements are insulated against water. I would call it passive groundwater protection. Here, a drainage system is used, which is drained to a common sump, where a pump is fitted, which is pumping water above ground level. The owner can use this water for irrigation in the garden or just drain it on the road in front of the house.

When your basement wall breaks, you can hire a company that simply places the whole house next to the yard. Technicians and concrete experts will come, build a completely new basement and finally they put the house back on the new foundations and basement.

Traveling in Moravia has changed significantly over the last decades. Neither we nor my grandparents had a car. We commuted by bike, bus and train everywhere. Grandfather Josef had a motorbike "Jawa-kyvacka" and Grandfather Miloslav Jawa pioneer, but I remember I got a ride only a few times in my entire childhood. Today even almost each family has a car, there is still public transportation and you can travel basically anywhere.

It is almost impossible to exist here in Ames without a car. Young children take a school bus. Schoolchildren have a driver's license from the age of 12, which allows them to drive to school if they live away from school town. High school students already drive a car. We do have public transportation, but it is mainly for foreign students, of whom there are about ten thousand at the university. Getting to the surrounding towns or villages is almost impossible. Rail transportation is used here only for the transportation of goods. We have a lot of liner trains here. They usually have 60 to 100 wagons, but there are no passenger trains. There is a twice-day bus to Iowa's capital, Des Moines. The reality is that if you need to travel to the doctor, to work, to the store or for fun, you either drive your own car or you have to ask someone to give you a ride.

Because all transport is based on individual transportation, large car parking lots are part of every high school. It is also not a problem to park at a hospital, doctor or, for example, a fitness center and restaurant.

Narodil jsem se ve Zlíně. Do první třídy jsem začal chodit na Chvalčově, ale na vánoce 1970 jsme se přestěhovali do Přerova. Přesto jsem téměř všechny víkendy a prázdninové dny trávil u jedné nebo druhé chvalčovské babičky až do léta 1979. V dalších letech se moje návštěvy rodné dědiny zúžily na dvě až tři návštěvy ročně.

Jak říkávala moje babička, že pořád musím někde vandrovat, tak jsem několikrát změnil bydliště. Poslední stěhování bylo z malé slovenské dědinky Trstie nedaleko Považské Bystrice a Púchova do univerzitního města Ames ve státě Iowa v srdci amerického středozápadu, kde žijeme s manželkou už od roku 2012. Občas se mě někdo zeptá, jaké jsou rozdíly mezi mým dnešním a původním domovem.

Rozdílný život je i ve dvou různých rodinách třeba i na Chvalčově. Záleží na tom, z jakého úhlu se na toto téma podíváme. Pokusil jsem se vybrat dvě témata, která jsou všeobecně odlišná.

Rodinné domy, většina domů nejen na Zlínsku, jsou zděné. Najdou se i dřevěnice, ať už starší nebo moderní dřevo-domy. Společným parametrem je tloušťka zdi, která je zhruba od 30 do 80cm. Jak se říká můj dům, můj hrad, tak domy jsou hodně masivní. V lowě, v městečku uprostřed amerického středozápadu, jsou typické domy Severní Ameriky. Vnější zdi jsou postaveny pomocí dřevěné desky nazývané „stud“, které mají průřez 1.5x3.5 palce co je přibližně 4x9cm. Z vnitřní strany je sádkartón, uvnitř izolace, zvenku je velkoplošná deska a potom „siding“, co jsou panely tvořící fasádu domu. Celková šířka zdi je tak přibližně od 13 do 18cm.

Téměř každý dům má sklep, kam se schováváme, když je vyhlášený tornádový poplach. Na Moravě jsou sklepy izolované proti vodě. Nazval bych to pasivní ochra-

nou před podzemní vodou. Tu se používá systém drenáží, který vede do společné jámy, kde je osazené čerpadlo, které čerpá vodu nad úroveň terénu. Majitel může tuto vodu využívat na zavlažování v zahradě nebo ji jen vypouští na silnici před domem.

Když vám praskne zeď ve sklepe, tak je možnost si najmout firmu, která jednoduše položí celý dům vedle do zahrady. Přijede technika a zedníci, postaví kompletně nový sklep a nakonec vám dům položí zpátky na nové základy a sklep.

Cestování se na Moravě za poslední desetiletí výrazně změnilo. Ani my, ani moji dědečkové a babičky neměli auto. Všude jsme jezdili na kole, autobusem a vlakem. Děda Josef měl Jawu kývačku a děda Miloslav Jawu pionýr, ale pamatuji si, že mě svezli jenom několikrát za celé mé dětství. I když má dnes téměř každá rodina auto, tak pořád existuje hromadná doprava a dá se cestovat téměř kamkoliv.

Tu v Ames se bez auta téměř nedá existovat. Malé děti vozí školní autobus. Školáci mají od 12 let řidičák, který jim umožňuje řídit auto do školy, pokud bydlí dál od školy. Středoškoláci už jezdí autem sami. Máme tu sice městskou dopravu, ale ta je tu především pro zahraniční studenty, kterých je tu na univerzitě zhruba deset tisíc. Dostat se do okolních měst nebo vesnic je téměř nemožné. Železniční doprava se tu používá jen pro přepravu zboží. Jezdí nám tu dost nákladních vlaků. Obvykle mají 60 až 100 vagónů, ale osobní vlaky tu nejsou žádné. Dvakrát za den jezdí autobus do hlavního města Iowa, Des Moines. Realita je taková, že pokud potřebujete cestovat k lékaři, do práce, do obchodu nebo za zábavou, tak buď jedete vlastním autem nebo musíte někoho poprosit, aby vás odvezl.

Protože celá doprava je založená na individuální dopravě, tak součástí každé střední školy jsou velká parkoviště. Stejně tak není problém parkovat u nemocnice, lékaře nebo například u fitness centra a restaurace.

Jaromír Tvarůžek

České zvyky, tradice a pranostiky

ADVENTNÍ VĚNEC (ZVYKY A POVĚRY)

Z předkřesťanských dob připomínají adventní věnce dva zvyky. V zimním období nosili lidé do svých příbytků čerstvé zelené větve a tím poskytovali příjemné bydlení dobrým duchům. Holé věnce ze slámy odháněly zlé duchy a tím zajišťovaly požehnání.

Adventní věnec je v západních křesťanských církvích pomůcka k symbolickému odpočítávání čtyř týdnů adventu, doby příprav na Vánoce. Obvykle má podobu věnce z jehličnatých větví se čtyřmi svíčkami. Každou adventní neděli se zapaluje další svíčka. Klasické adventní věnce se zavěšovaly na stuhách. V současné době se adventní věnec zpravidla klade na stůl a se čtyřmi svíčkami (tři fialové a jedna růžová – ta se pak zapaluje jako třetí v pořadí).

Někdy adventní věnce zahrnují pátou bílou svíčku ve středu věnce jako symbol duchovní čistoty a Vánoc, často také jako Neposkvrnění Panny Marie, nebo symbol samotného Ježíše Krista. Někdy bývá nazývána jako "Kristova svíčka". Ta může být

zapálena na Štědrý den a Boží hod vánoční. Historicky je podle křesťanské liturgie hlavní barva adventu fialová. Je to barva pokání a postu, stejně jako barva přivítání příchodu Krále Ježíše Krista na svět. Fialová je také barvou utrpení během postní doby a velikonočního týdne.

Kruhový věnec představuje Boží věčnost a symbolizuje také ustavičnou cestu slunce a zároveň i pospolitost. Větvičky jehličnanů jsou symbolem věčného života, neznitelnosti a plamínky hořících svíček mají připomínat Krista, světlo vítězí nad temnotou.

Tradice adventního věnce byla založena až v 19. století v Hamburku, kde byl v roce 1838 vyřezaný ze dřeva.

ADVENTNÍ ČAS

Skončily polní práce, země odpočívá. Nastal čas dlouhých večerů, období klidu, rozjímání a zklidnění. Přesto lidé nezapomněli, ženy se za svitu loučí a svíček věnovaly šití, pletení, draní peří, předení, tkaní. Muži opravovali nářadí, štípali šindele, pletli košíky, pokuřovali. Přichází ale i svátky blaha, pokoje, radosti - veselý adventní čas. Dojemné svátky, opředené kouzlem zkazek, obyčejů, písní, koled, pověstí právě začínají.

Advent vychází z latinského slova *adventus*, což znamená příchod. Je to začátek liturgického roku, období čtyř neděl před 25. prosincem. Je to doba radostného očekávání velkého křesťanského svátku - narození Ježíše Krista, narození Páně. Dříve byla doba adventní zároveň dobou postní, kdy byly zakázány zábavy, svatby a hodování. Na první adventní neděli zapalujeme na adventním věnci první fialovou svíčku, tzv. svíci proroků. Tato svíčka je památkou na proroky, kteří předpověděli narození Ježíše Krista.

Česká hudební tradice se může pochlubit výjimečným počtem kvalitních adventních písní. Uplatňují se zejména při jitřních mariánských mších zvaných roráty.

Vyobrazení: Karel Liebscher
(1851-1906)

Zápisky z kronik

1985 - 1989

Jmenuji se Jana Polášková. Kroniku vedu od dubna 1994. Poslední zápis v kronice je napsán panem Cabákem v roce 1984. Od tohoto zápisu nebylo nikoho, kdo by v této činnosti pokračoval. A to i přes požadavek uličního výboru KSČ, který ukládal svým členům psaní kroniky jako stranický úkol.

Obec Chvalčov byla s městem Bystřice pod Hostýnem sloučena proti vůli občanů obce. Tichý nesouhlas se sloučením s městem se odrážel i v aktivitě občanů, činnost jednotlivých spolků a společenských organizací začala stagnovat. V posledních letech zůstával v činnosti pouze Sokol, Požární sbor, SČSP, Svaz žen a ČSČK. Toto údobí není nikterak písemně podloženo. Žádné stavby se v obci nerealizovaly, za zmínku stojí postavení vodojemu zásluhou občanského výboru č. 16 pod vedením pana Stanislava Jakšíka.

Koncem roku 1988 a začátkem roku 1989 byla situace v obci tak napjatá, že lidé odmítali jakoukoliv účast na akcích a podřízení uliční organizaci KSČ a NF.

*Zapsala Jana Polášková
kronikář Chvalčova*

Chvalčovští zahrádkáři

"LÁSKA ŽENY ZAHŘIVÁ MUŽE TAK, ŽE HO ČASTO AŽ ZAPOTÍ." (Asinius Pollio)

A je tu zima. V zahradě zavládl klid, celá se zahalila do šedého studeného oparu. Na rostlinách se objevila jinovatka, aby dokreslila zimní přírodní náladu, občas se objeví zatím jen jemný sněhový poprašek. Ale i v této době může být naše zahrada království atraktivním místem. Zajistí to především jehličnany a také stálezelené dřeviny.

Prosinec představuje dobu přechodu od nejkratšího dne ke dnům delším. Původ jeho pojmenování je na rozdíl od předchozích měsíců zcela nejasný. Ale dost možná pochází od slova prase, aby prozaicky připomínal čas zabíjaček. Čas, zdá se, teď letí milovými kroky.

Leden je ve znamení kozoroha, který nám vládne od 22. prosince do 20. ledna. Je to desáté astrologické znamení zvěrokruhu, jehož původ je v souhvězdí Kozoroha (Capricornus), který se nachází na jižní obloze.

Co se dělo u zahrádkářů

Provoz moštárny i povidlárny dále pokračoval, i když zájemců o zpracování ovoce velmi ubylo. Provoz zařízení jsme ukončili 29.10.2021.

30.9. jsme dovezli burčák, který byl ve velmi dobré kvalitě a bylo více zájemců, kteří se nenapsali do sešitu, takže se na všechny nedostalo. Bohužel za to se jim velmi omlouváme.

Od 5.do10.10. jsme se zúčastnili přípravy a instalace výpěstků na výstavišti FLORIA Kroměříž „DUŠÍČKY“, kde Chvalčovští zahrádkáři vystavovali 40 vzorků od 8 pěstitelů a to př. M. Kubanika, B. Ovčáčíka, J. Pecháčka, V., L. Raabových, M. Symerského, M. Valouchové, J. Zemánka a ze zahrady zahrádkářů. Všem patří velký dík za krásnou expozici Chvalčovských zahrádkářů.

A brzy po FLORII Kroměříž proběhla 16.-18.10. naše výstava na CHALUPĚ ZAHŘÁDKÁŘŮ, kterou navštívila MŠ, ZŠ Chvalčov a ZŠ Bratrství z Bystřice p.H. Co k tomu dodat, naše děvčata udělala novou koncepci, která se velmi líbila i dle zápisu v knize návštěvníků. Upřímný dík všem, kteří pomohli zvládnout krásnou expozici a hlavně našim ženám VIVAT!

Sadbové brambory jsme dovezli 1.11. a zájemcům jsme odpoledne a také následující dny prodávali. Rovněž jsme dovezli zájemcům objednané školkařské výpěstky.

14.11. máme tradiční „Svatomartinskou husu“. Nebylo nás mnoho, ale o to byla atmosféra veselejší. Myslíme si, že akce se vydařila dle ohlasů účastníků a proto v roce 2022 se opět setkáme.

SOUTĚŽE ČZS

Fotografická soutěž - 11. ročník, téma „Ovoce našich zahrádek“, termín odeslání do 31. ledna 2022 na Ústředí ČZS.

Výtvarná soutěž - 29. ročník, téma „Ovoce plné vitamínů“, termín odeslání do 28. února 2022 na Ústředí ČZS (je možné i na Chvalčovské zahrádkáře nebo Územní sdružení (ÚS) ČZS Kroměříž

Mladý zahrádkář – 35. ročník, kategorie středoškoláci, základní kolo na internetu na www.zahradkari.cz od 1. prosince 2021 do 31. ledna 2022.

Ovoce našich zahrádek 2022. To je téma nástěnného kalendáře Českého zahrádkářského svazu pro rok nadcházející kalendářní rok. Cena pro členy svazu činí 50 Kč. Další zájemci mohou kalendář pořídit za 99 Kč včetně poštovného a balného. Kalendáře objednávejte e-mailem: ustredi@zahradkari.cz., nebo vám jej zajistí chvalčovští zahrádkáři.

*Václav Vohralík u zelenoplodého rybízu
černého 'Vertti'*

Za ukrajinskými rybízů. Pokud potřebujete poradit se sortimentem ukrajinských, ruských a polských rybízů, ale i dalším sortimentem ovocných druhů z této oblasti (a nejen z ní), můžete oslovit zahrádkářského instruktora Ing. Václava Vohralíka z Mutějovic. Bohaté zkušenosti získával jako člen Českého zahrádkářského svazu na nejrůznějších školeních, odborných setkáních a návštěvách šlechtitelských stanic a ovocných školek u nás i v zahraničí. Přesto, že vystudoval mechanizační fakultu, díky výuce na střední zemědělské škole infikoval svým koníčkem celou řadu svých žáků. Někteří pak dokonce vystudovali

Zahradnickou fakultu v Lednici. Cílevědomost, pracovitost a tvůrčí potenciál zcela určitě zdědil po předcích. Jeho dědeček odešel na Ukrajinu v roce 1861. Vzpomíná: "Na Ukrajině car potlačil bouřící se polskou šlechtu a v Čechách byla část intelektuálů připravena odejít na protest proti zásahu generála Windischgrätze v roce 1848 v Praze." Souhra těchto dvou okolností umožnila mnoha Čechům začít hospodařit na úrodné ukrajinské půdě.

Posezení na Chalupě zahrádkářů

Japonská višeň je rostlinou měsíce ledna. Zatím ji vidíme na našich zahrádkách jen velmi zřídka, přesto i v tomto ne zrovna příjemném zimním období tato zajímavá dřevina rozkvétá, aby nás potěšila. Japonská višeň (*Prunus x subhirtella*) patří mezi atraktivní v zimě kvetoucí dřeviny. Původní druh pochází z Japonska, kde na rozdíl od našich podmínek dorůstá do výšky až 15 metrů. Něžné růžové květy přetrvávají na rostlině přes celou zimu až do začátku jara. Kultivar 'autumnalis' dosahuje cca 5 m a rozkvétá už na podzim bílými něžnými květy, které se rozvíjejí z růžových pupenů. Japonská višeň se hodí do zahrad v přírodním stylu nebo ve stylu japonském a vždy jí sluší tmavé pozadí.

Pozdrav z Japonska přináší i kamélie. Zimní zahradu by měly tvořit dominantní rostliny. Většinou jsou okrasné svými svěžími listy, ale najdeme tu i jinou v této době spíše nečekanou veselou barevnost. K nejkrásnějším druhům kvetoucím v zimním období patří kamélie japonská (*Camellia japonica*). Jsou to nízké, stálezelené keře s lesklými kožovitými listy s barvou od světlé po sytě zelenou. V době, kdy je kamélie bez květů, jsou právě její listy její hlavní ozdobou. Každoročně nás překvapí množstvím nádherných květů v barvách bílé, krémovité, růžové, červené, fialové... Objevují se v prosinci a vydrží až do začátku jara.

V době vytváření puků ani během kvetení s nimi nesmíme hýbat. Kamélie vyžadují rozptýlené světlo (přímé sluneční paprsky jim neprospívají). Potřebují vyšší vzdušnou vlhkost. Zaléváme je vždy jen měkkou vodou. Když jim vybíráme květináč, volíme pěknou nádobu, která působí reprezentativně a krásu rostliny ještě více zvýrazní.

Výstava na Chalupě

Kamélie pochází původně ze subtropických částí Japonska a Korejského poloostrova. I tyto rostliny ve své domovině mohou dorůst až 15 metrů do výšky. Patří do čeledi čajovníkovitých. V našich podmínkách se pěstuje v nádobách v podobě keře jako pokojová a přenosná rostlina, která se stává ozdobou každé terasy či zahradního zákoutí. Někdy se jí říká „zimní růže“.

Káva je oblíbený horký nápoj z plodů kávovníku, které se musí po sklizni upražit a rozemlít. Má charakteristickou vůni a tmavou barvu. Obsahuje kofein, který jednak zvyšuje krevní tlak a také povzbuzuje činnost srdce. Je to nápoj u nás velmi oblíbený – největšími konzumenty kávy jsme zcela určitě my, Evropané. Kávovník (*Coffea arabica*) je stálezelený nižší strom nebo nízký keř. Pěstuje se v celém pásmu – od amerického jihu přes severovýchodní Afriku až k Arabskému poloostrovu, Madagaskaru, dál k Indonésii a k dalším sousedním oblastem. Kávovník patří k významným užitkovým rostlinám celosvětového významu. Nejvýznamnějšími producenty kávy jsou Brazílie (má až 23 procent světové produkce), Kolumbie (zase produkuje kávu nejvyšší kvality), dále například Mexiko, Guatemala, Kostarika, Ekvádor, Honduras... Kávu pijeme pro její zajímavou chuť a také pro její povzbuzující účinky. Často se sejdeme s přáteli v kavárně, případně si na kávu pochutnáme po dobrém jídle.

Kávovník můžeme pěstovat i v bytě.

Pár pranostik

Když Vánoce obílí stromy sněhem, tak je posype jaro květem.

Jitra jasná a obloha čistá, úroda hojná příští rok jistá.

Na Vánoce mnoho hvězdiček, slepice nanesou mnoho vajíček.

Zelené Vánoce – bílé Velikonoce.

Poděkování patří všem, kteří přispěli prací, radou či nápadem k úspěšnému roku 2021. Těšíme se, že i v roce 2022 se budeme setkávat nejen na stránkách zpravodaje, ale také na CHALUPĚ ZAHRÁDKÁŘŮ. Užívejte si ADVENTU, vytvořte si doma, ale hlavně ve svém nitru tu správnou pohodu. Advent je doba čekání, která si žádá krásné vůně, sladké chuti a blízkost lidí, přátel. Krásný závěr roku, klidné a příjemné svátky vánoční a pevný krok v novém roce 2022 přejí chvalčovští zahrádkáři.

Výbor ZO ČZS Chvalčov

Přejí Vám klidné svátky vánoční
a úspěšný nadcházející rok

2022

za obec Chvalčov

Děti ze základní školy na Hostýně

Motto na konec:

„Dokud vedeme boj, stále přichází soupeř.“

Jaroslav Dušek

Obsah

Úvodník	1
Zprávy z obecního úřadu	2
Slovo starosty	7
Matrika	8
Zprávy ze stacionáře	10
Okénko nejen do školy	12
Různé	18
Odpadové hospodářství	22
Společenská rubrika	25
Vaše příspěvky	28
Očima psychologů	29
Pozdrav psa Bernarda	30
Kde domov tvůj	31
České zvyky, tradice a pranostiky	34
Zápisky z kronik	33
Chvalčovští zahrádkáři	36

Lavírovaná kresba na přední straně obálky je od pana Karla Bubílka. Uzávěrka příspěvků do dalšího zpravodaje je 25. ledna 2022. Za obsah článků zodpovídají autoři.

CHVALČOV OZNAMUJE – vydává obec Chvalčov. Zdarma pouze pro občany s trvalým bydlištěm v obci Chvalčov. Periodický tisk územně správního celku. Redakční rada: Mgr. Jitka Dostálová, Karel Bubílek, Mgr. Alena Konečná. Vytiskl Libor Chuděj, Bystřice pod Hostýnem. Vydavatel: obec Chvalčov, Obřanská 145, 768 72 Chvalčov, IČ: 00488895. Redakce: ludoisova@seznam.cz, tel.: 739 208 969. Ev. číslo: MK ČR E 19521